

Räddningstjänsten
Öland

Postadress
Box 111
386 22 Färjestaden
Telefon 0485-470 00
www.oland.se/raddningstjansten

Besöksadress
Storgatan 89
Färjestaden
Fax 0485-472 62

Olycksundersökningsprotokoll Nivå 2

Dnr: RU 13-130

SOS larmnr: 15-3943533-2

Olyckstyp: Brand-/explosionsrisk i acetylenflaska vid Karlevistenen öster om länsväg 943

Adress: Karlevistenen, Mörbylånga kommun

Datum för olyckan: 130808

Rapportförfattare: Anders Sporrøng, stf räddningschef

Rapporten granskad av: Rutger Thuresson, brandingenjör

Bild 1. Reportage i tidningen Östran om händelsen.

Rapportdatum 130815

Underlag för rapporten

- Författaren var RCB och räddningsledare vid insatsen
- Undersökning av svetsaggregat dagen efter händelsen

Händelseförlopp

Lantbrukarens traktorförare hade fått brott på ett styrstag på sin 11-tonstraktor och mekanikern från Läckeby maskin AB hade inte kunnat få loss denna utan lantbrukaren hade då hämtat sitt gassvetsverk (mha en lastmaskin) så att man skulle kunna värma styrstaget och på så sätt få loss den trasiga delen.

När mekanikern försöker tända gaslågan så misslyckas han med det och vid nästa försök så smäller det till och han uppfattar det som att regulatorventilerna sprängs loss från acetylenflaskan och flaskan brinner därefter. De tre personerna på platsen blir lite chockade och springer snabbt från platsen och larmar 112.

SOS tar larmet som brand – tillbud, 14:18. Varför larmet endast blir litet larm på deltidskåren i Färjestaden (1+4 i 8510). RCB (rapportförfattaren) satt vid tillfället och diskuterade i brandstation med aktuell styrkeledare, varför han fick kännedom om händelsen och beslutar sig för att åka med på larmet med 8080. Vid ankomst möts man av de tre personerna som beskriver vad som har hänt. RCB som tar över som RL beslutar att man skall ha passiv insats med 300 meters säkerhetsavstånd.

Ingen polis kommer till platsen. Efter kontakt med vakthavande på polisen så fås besked att ingen polis finns tillgänglig pga pågående ärende med eftersök av försvunnen person.

Området kring gasflaskan är i princip obebott. Nere vid sjön finns ett par sommarhus (utanför 300 m radien). Dock är Karlevistenen relativt välbesökt och därför finns behov av avspärning. Kontakt tas med polisen (14.37) om det kan vara möjligt att få ut skytt för att om möjligt oskadliggöra flaskan på så sätt .

Befälsalarm Mörbylånga dras för att få ut OXA-splitterskydd att ha som skydd vid ev. skjutning. Styrkeledaren från Mörbylånga levererar detta till platsen.

Chefen för tekniska roteln i Kalmar anländer och möjligheter att skjuta flaskan diskuteras. På grund av risk att skjuta fel flaska (syrgasen) så väljs att gå runt och skjuta flaskan söderifrån. Räddningsledaren och styrkeledaren följer med polisen och riggar OXA-skyddet från söder på vallen till bevattningsdammen. Fem skott skjuts men inga sticklågor syns varför man först tror att lutningen på flaskan gjort att dessa rikoschetterat. Flaskan brinner i detta läge fortfarande ur toppen (16.12). Kontroll görs av husen vid stranden och dessa konstateras tomma.

Räddningsledaren söker kontakt med TIB på MSB via SOS för att få råd kring gasflaska med aktuell misstänkt skada. Överväger att behålla avspärningen 24 timmar. Kontakt med polisen tas för att få hjälp med bevakning av avspärrat område. Polisen har ingen egen personal att skicka men initierar kontakt med vaktbolag. Innan svar erhållits från MSB slocknar dock flaskan. Kontroll görs för säkerhets skull då med vattenbegjutning och flaskan konstateras kall och risken anses därmed avvärjd (17.09).

Bild 2. Placering av räddningsfordon (röda fyrkanter) och plats för skjutning (orange fyrkant).

Bild 3. OXA splitterskydd som användes som skydd vid skjutning av gasflaskan.

Direkta orsaker till olyckan

När flaskan undersöks så kan det konstateras att det genomgående bakslaget ”endast” medfört slangexplosion och inte regulator-/ventilexplosion. Fyra av de fem skotten har också penetrerat flaskan och har gjort att tömningshastigheten av denna avsevärt har ökat.

Slangen undersöks men kan inte konstateras vara spröd/trasig. Slangklämmor (de som finns kvar) sitter ordentligt åtskruvade. Bakslagsskydd fanns på båda slangarna och vid regulatorm. Vidare undersökning av bakslagsskydden har ej gjorts.

Bild 4. Kärran med gasflaskor, ungefär i den vinkel som den sköts på. Rest av slang ses på regulatorm.

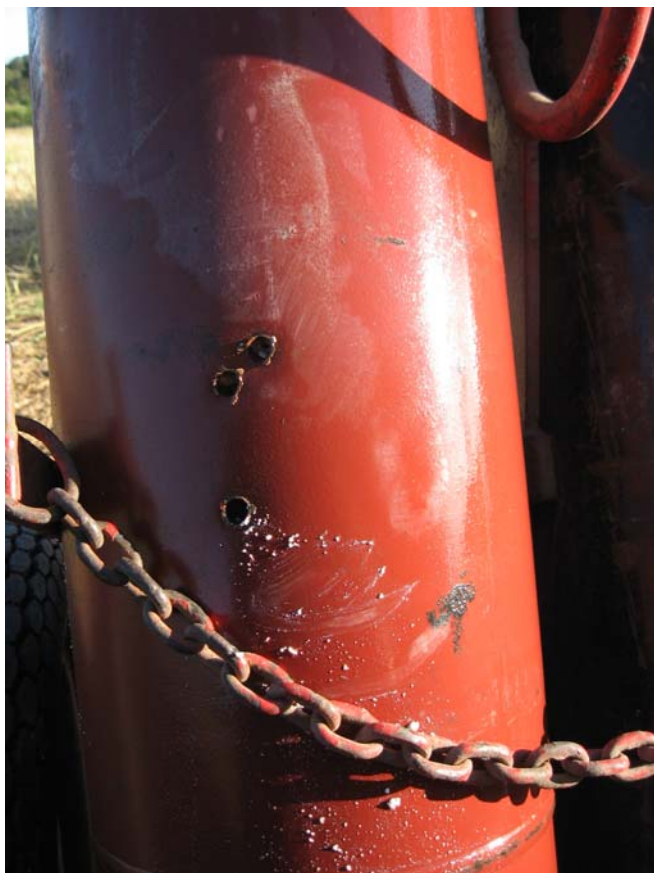

Bild 5. Skothål i gasflaskan.

Orsaker till olyckan:

Troligtvis har bakslag förbi första bakslagsskyddet inträffat.

Bakomliggande orsaker till olyckan

Okänt

Räddningsinsatsen

Inga befäl har stor erfarenhet av gasflaskor i brand/explosionstillbud. Att endast larma deltidsorganisation (ej RCB) vid denna typ av händelser är inte rätt. Kontakt med TIB på MSB tog relativt lång tid.

Bra samverkan med tekniska roteln på polisen. Vi stöder polisen i vissa utredningsjobb och de hjälper oss skjuta gasflaskor.

Operativa polisresurser har återigen visat sig vara för få. I detta fall var det tur att avspärrnings-/utrymningsbehovet inte var större. Generellt vore det önskvärt att räddningsledaren fick besked från vakthavande på polisen i de fall ingen polis finns/inte prioriteras på ärendet.

Förslag till åtgärder

- Rutiner kring hantering av gasflaskor i brand/vid explosionstillbud behöver diskuteras och fastställas vid räddningstjänsten Öland
- Larmplan/larmrutiner vid denna typ av händelse behöver gås igenom med SOS

Återföring

Rapport tillsänd:

- Räddningschefen
- SOS
- MSB
- Polisens tekniska rotel (för vidare befordran till berörda)
- RCB Öland
- Styrkeledare Öland
- Rtj Kalmar, RFET, Rtj Nybro